

Populärversion Lupp 2021

ENKÄTFABRIKEN

**MORA
KOMMUN**

***”Barnen borde få vara med
mer och påverka
skolan och vad man ska
lära sig och om skolmaten,
skolan inne och skolan ute”***

- Tjej i högstadiet svarar på frågan om vad Mora borde veta
för att kunna göra kommunen bättre för unga

Sammanfattning

Att ha kunskap om unga och deras livsvillkor är en viktig förutsättning för kommunernas arbete i alla förvaltningar och områden. Både barnkonventionen som nu är lag och Sveriges ungdomspolitik betonar vikten av att alla beslut som tas, som på något sätt rör barn och unga, alltid ska utgå från ett barn- och ungdomsperspektiv.

Dalarna vill bli och vara Sveriges bästa ungdomsregion. För att åstadkomma detta har Region Dalarna i samverkan med kommunerna tagit fram en regional ungdomsstrategi som Region Dalarna och samtliga kommuner i regionen har skrivit under. Strategin innehåller fyra mål med tillhörande prioriteringar och indikatorer samt en avsiktsförklaring. Målen är:

- **Mål 1: Unga i Dalarna kan påverka sina egna liv, kommunen de bor i och länets utveckling och ungas perspektiv beaktas i alla frågor som berör dem.**
- **Mål 2: Unga i Dalarna har förutsättningar för en god och jämlik fysisk, psykisk och social hälsa**
- **Mål 3: Unga i Dalarna har förutsättningar att leva, studera och arbeta utifrån sina drivkrafter och styrkor, oavsett bostadsort.**
- **Mål 4: Unga i Dalarna har förutsättningar att aktivt delta i omställningen till ett klimatsmart Dalarna.**

I Mora kommuns strategi "Hållbara Mora - Stärkt social, ekonomisk, ekologisk hållbarhet" finns två utvecklingsområden som direkt berör unga. Det första är utvecklingsområde 6: "Ge barn och unga goda förutsättningar genom skolåren." Inom detta område betonas vikten av väl fungerande elevdemokrati, trygghet, trivsel och studiero i skolan. Det andra utvecklingsområdet som rör unga är nr. 8: "Bidra till hälsofrämjande och hållbara miljöer och samhällen för alla" där insatsområdena syftar till att stärka samhällsplaneringen på olika sätt - bland annat genom delaktighet. Inom detta område betonas ungas möjligheter till delaktighet i samhället i stort.

Nedan presenteras några sammanfattade reflektioner för områden som är prioriterade utifrån strategin "Hållbara Mora" och/eller den regionala strategin. Vi rekommenderar dock att läsa hela rapporten för att få en heltäckande bild av ungdomarnas livsvillkor i Mora.

Synen på inflytande i samhället och i skolan

I avsnitt D om politik och samhälle framgår det att 38 % av högstadieungdomarna och 50 % av gymnasieungdomarna vill påverka i frågor som rör kommunen. Andelen som svarar att de vill påverka i kommunen har minskat sedan år 2018. Däremot är det fler gymnasieungdomar i Mora som svarar att de vill påverka jämfört med regionsnittet för Dalarna.

Vad gäller synen på möjligheterna att påverka svarar 17 % av högstadieungdomarna och 20 % av gymnasieungdomarna i Mora att de har mycket eller ganska stora möj-

ligheter att föra fram sina åsikter. Detta ligger på liknande nivå som i regionsnittet för Dalarna. I kommunens strategi "Hållbara Mora" finns ett måttetal på denna fråga där önskat läge ligger på 50 % år 2022. Från år 2018 har andelen unga killar i Mora som ser sig ha möjligheter minskat något.

Intresset för politik, samhällsfrågor och vad som händer i andra länder har minskat bland ungdomar i Mora sedan år 2018.

I avsnitt C om skolan framgår det att en relativt hög andel av ungdomarna i Mora vill vara med och bestämma om olika saker i skolan. Andelen högstadieungdomar som upplever att de får vara med och bestämma om olika saker i skolan har ökat i flera frågor sedan år 2018, främst gällande skolmiljön (inne och ute), maten och schemat. Bland gymnasieungdomarna är synen på inflytande i skolan mer stabil över tid men även här har det upplevda inflytande ökat något.

En jämlik hälsa

Vad som framgår i avsnittet hälsa är att majoriteten av ungdomarna i Mora mår bra, men att det finns stora könsskillnader när det kommer till ungas hälsa. Det framgår att tjejer, liksom tidigare år, mår sämre än killar. Andelen unga som skattar sin hälsa som bra har minskat något över tid bland killar. Detta innebär att könsskillnaden i frågan minskat. Även när det kommer till psykosomatiska symptom svarar tjejer i högre grad än killar att de har besvär flera gånger i veckan eller oftare. Högstadietjejjerna svarar i särskilt hög grad att de känner sig nedstämda, stressade och har svårt att somna. Ungas hälsa i Mora ligger på ungefär samma nivå som Dalarnas regionsnitt och sett över tid ligger de upplevda besvären på liknande nivå som 2018. Jämfört med år 2015 har dock andelen som upplever besvär ökat gällande flera frågor.

En förändring jämfört med tidigare år är att andelen tjejer som tränar minst en gång i veckan minskat. Vidare framgår även att andelen unga som snusar minst en gång i veckan har ökat över tid.

Fördjupade analyser kring frågorna som rör hälsa visar att det finns stora skillnader utifrån elevernas bakgrund och förutsättningar. Ungdomar med en sämre ekonomi, unga som har en funktionsnedsättning och unga som har en annan sexuell läggning än hetero (hbtq) svarar att de mår sämre än övriga. Det framgår även att utsatthet tydligt hänger samman med hälsa - de ungdomar som utsatts för mobbning eller brott svarar i lägre grad än övriga att de mår bra.

Trygghet, trivsel och studiero i skolan

När det kommer till frågor som rör trygghet och trivsel i skolan kan vi se att en hög andel generellt sett är nöjda med skolan, undervisningen och lärarna. Gymnasieungdomarna är dock klart nöjdare än högstadieungdomar i de flesta frågor som rör skolan. Det vi också ser är att en relativt hög andel av högstadieungdomarna, speciellt tjejer, svarar att mobbning, rasism, våld och sexuella trakasserier förekommer på skolan. Från år 2018 har dessa problem ökat på högstadiet. När det kommer till att trivas med stämningen i skolan sticker även högstadietjejjerna ut som minst nöjda.

Genom fördjupade analyser kan vi se att frågor som rör trygghet och trivsel i skolan starkt hänger ihop med utsatthet, förekomst av problem på skolan, hälsa och med nöjdheten kring olika aspekter i skolan, se mer på sidorna 41-42.

Bakgrund och syfte

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors Lupp-undersökning har år 2021 genomförts i Mora i samtliga årskurser i högstadiet och gymnasiet. Undersökningen genomfördes under hösten 2021 och insamlingen gjordes genom en webbenkät på skolorna. Insamlingen har skötts av kommunen och analys samt sammanställning har gjorts av Enkätfabriken på uppdrag av Mora kommun.

I denna populärversion redovisas endast utvalda frågor. För en mer heltäckande bild av ungdomarnas situation i Mora hänvisar vi till huvudrapporten.

Svarsfrekvens

Totalt har 584 elever av 705 på högstadiet svarat på undersökningen. Svarsfrekvensen på högstadiet är således 83 %. På gymnasiet har 716 elever svarat på enkäten, utav totalt 1042 elever. Detta ger en svarsfrekvens på 69 %. Därutöver har 10 ungdomar i gymnasieåldern som varken arbetar eller studerar fått möjlighet att svara på Lupp-enkäten i Mora. I den här typen av skolundersökningar beror bortfallet ofta på att hela klasser inte har haft möjlighet att delta i enkäten eller att elever varit sjuka.

Analys

Enkätfabriken har analyserat och sammanställt resultaten för att i denna rapport ge en bild av ungdomarnas upplevelser. Rapporten innefattar först och främst statistik uppdelat på ålder samt kön. Observera att nedbrytningar endast redovisas om minst 10 personer har svarat i den aktuella gruppen.

I den löpande texten samt i tabeller berörs även jämförelser med regionsnittet i Dalarna. Samtliga kommuner i Dalarna deltog i Lupp 2021 och regionsnittet innefattar totalresultatet för dessa. Syftet med jämförelsen är att kunna se kommunens resultat i förhållande till övriga kommuner i regionen. I rapporten tas snittet i Dalarna upp i utvalda frågor där det bedöms vara relevant att jämföra resultatet.

Om de svarande:

*12% totalt har en
långvarig nedsatt
funktion*

*50% tjejer
49% killar
1% annan könstillhörighet*

*83% Heterosexuella
2% Homosexuella
3% Bisexuella
12% Övrigt/annat/
vill ej svara*

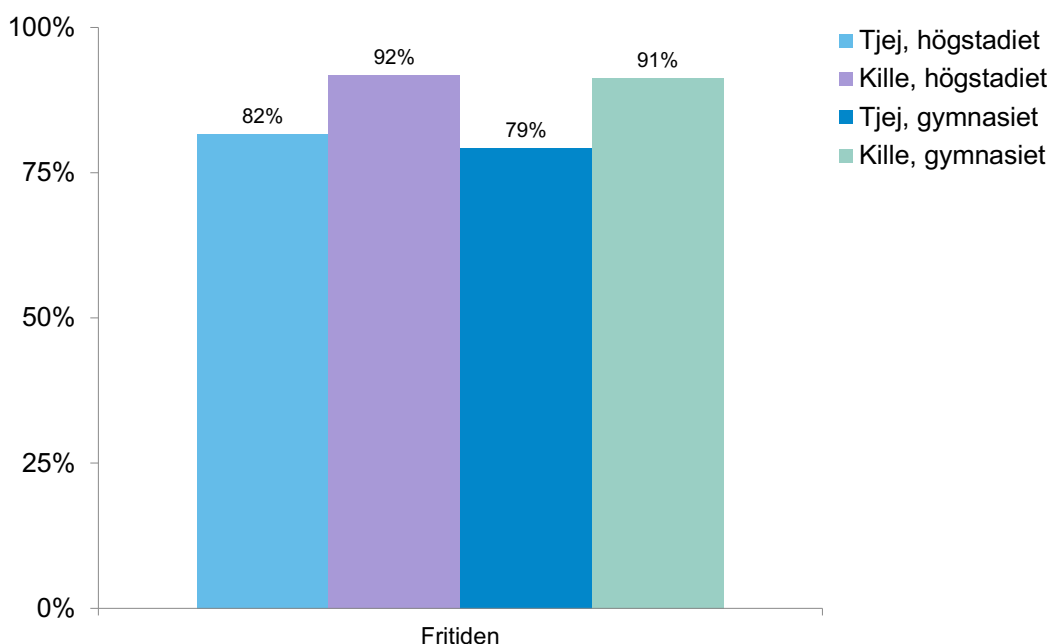
B. Fritid

Nöjdhet med fritiden

Inom området fritid ställs frågor om hur ungdomarna uppfattar sin fritid, hur mycket det finns att göra på fritiden samt hur ofta de deltar i olika typer av kultur- och fritidssysselsättningar.

I diagrammet nedan redovisas andelen nöjda med sin fritid i Mora. Killar är nöjdare än tjejer. Vid en jämförelse med regionsnittet i Dalarna är ungdomarna i Mora ungefär lika nöjda som ungdomar i övriga länet. Andelen nöjda med fritiden är ungefär densamma över tid bland tjejer, men har ökat något bland killar sedan år 2018.

**Hur nöjd eller missnöjd är du med ditt liv när det kommer till din fritid?
Andel som svarat "mycket nöjd" eller "ganska nöjd"**

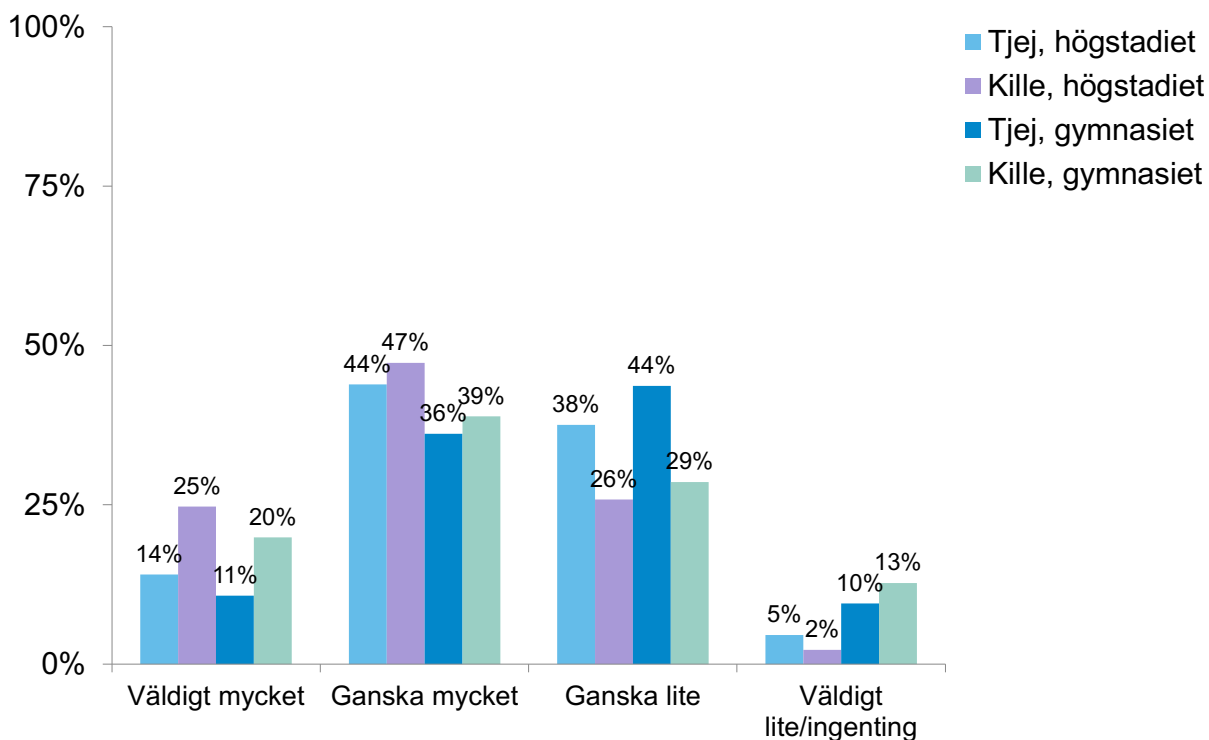

Hur mycket eller lite det finns att göra på fritiden

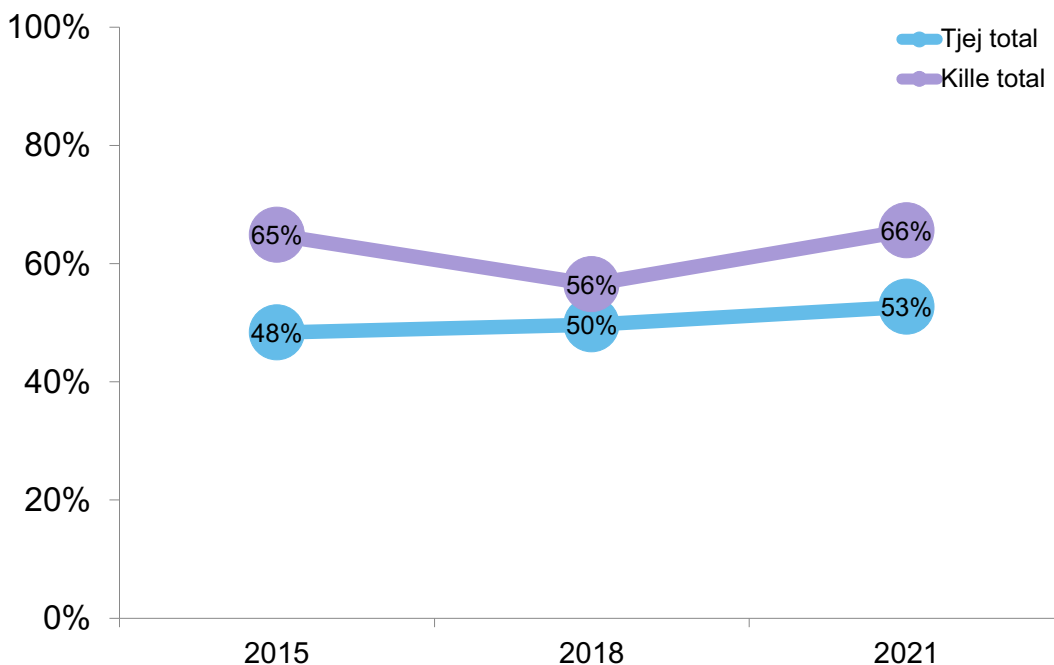
När det handlar om hur mycket det finns att göra på fritiden så framkommer det att tjejerna är mindre nöjda med utbudet än killarna. Högstadikillarna svarar i högst grad att de tycker att det finns mycket saker att göra på fritiden.

Över tid är andelen tjejer som är nöjda med hur mycket det finns att göra på fritiden ungefär densamma som år 2018, medan andelen nöjda killar är högre än år 2018. Könsskillnaderna har därmed ökat något sedan år 2018.

Hur mycket eller lite tycker du att det finns att göra på fritiden?

Andel som svarat att det finns "väldigt mycket" eller "ganska mycket" att göra på fritiden: Jämförelse över tid

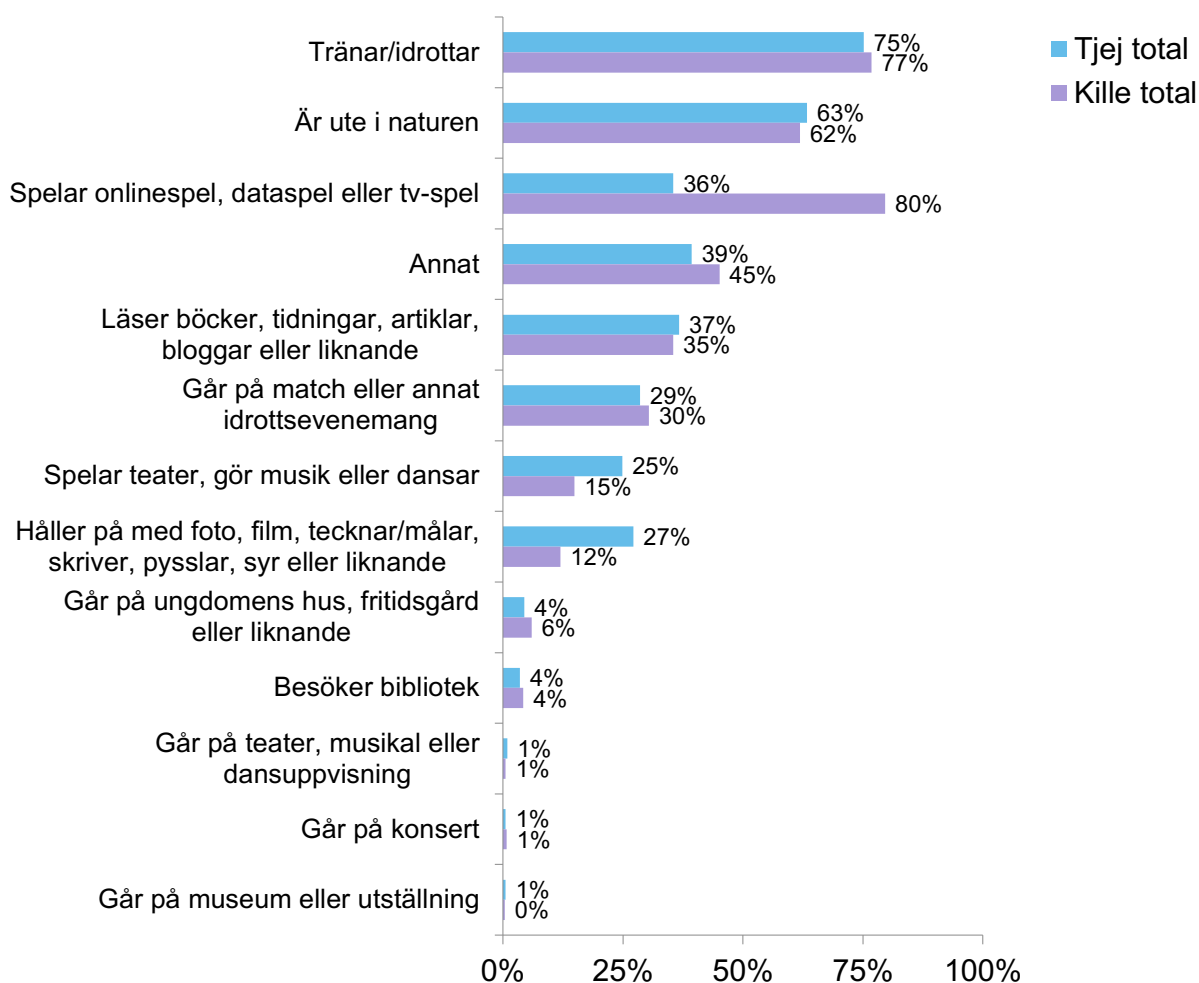

Vad ungdomarna gör och hur ofta

I diagrammet nedan redovisas vilka aktiviteter ungdomarna sysselsätter sig med minst en gång i veckan. En hög andel av både tjejer och killar (75-77 %) tränar eller idrottar minst en gång i veckan. Det finns vissa könsskillnader i vad ungdomarna gör på fritiden. Vad gäller data-, tv- eller onlinespel svarar 80 % av killarna att de spelar minst en gång i veckan. Motsvarande siffra för tjejerna är 36 %. Tjejer svarar i högre grad än killar att de håller på med foto, film tecknar/målar. Tjejer spelar även teater, gör musik eller dansar i högre grad än vad killar gör.

Bland de som svarar att de gör något annat på sin fritid nämns bland annat umgås med vänner och familj, meka med olika fordon och se på serier eller film.

Hur ofta gör du följande saker på din fritid? Andel som svarat "en gång i veckan" eller oftare

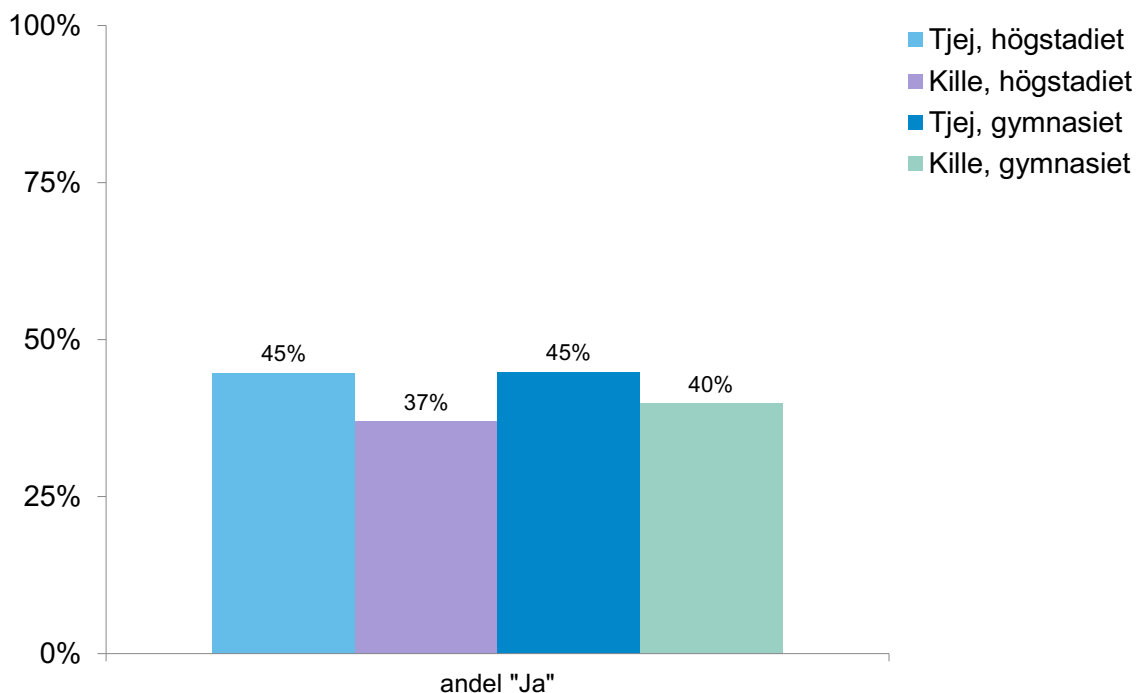

Saknas aktiviteter?

Tjejer (45 %) saknar aktiviteter i högre grad än killar (38 %), se diagrammet på följande sida. Vid en jämförelse till regionsnittet framgår det att ungdomarna i Mora saknar fritidsaktiviteter i högre grad än regionsnittet i Dalarna.

Andelen tjejer som saknar fritidsaktiviteter har ökat sedan år 2018 medan killar saknar fritidsaktiviteter i ungefär samma uträkning som tidigare år.

Tycker du att det saknas fritidsaktiviteter där du bor?

Vad är det för fritidsaktiviteter du saknar?

Ungdomarna kunde även i fritext skriva vilka fritidsaktiviteter de saknar. Flera kommenterar att de saknar olika typer av sporter, till exempel cheerleading, boxning, klätterställningar, paintball, cricket, boule med mera.

Andra saknar platser där de kan utöva olika sporter/aktiviteter likt fler idrottshallar eller längre öppettider för dessa utrymmen. Andra saker som nämns är bland annat disco, spelhall, bilbingo, utrymme för minikonsert och lokal för kreativa aktiviteter likt drejning. Även fik, köpcentrum, restauranger och bio nämns. Mötesplatser av olika slag önskas också av flertalet ungdomar.

"Flera sporter, typ handboll, badminton, basket, curling. Typ musikal och teatergrupp. Roliga ställen att vara med kompisar, typ simhall, lekland för små barn mm.."

-Tjej, högstadiet

"Ett ungdoms garage hade varit sjukt kul att haft då motorintresset i den här stan är stort men det är många olika grupperingar alla är liksom inte helt vänner så en plats där alla hade kunnat varit hade varit kul"

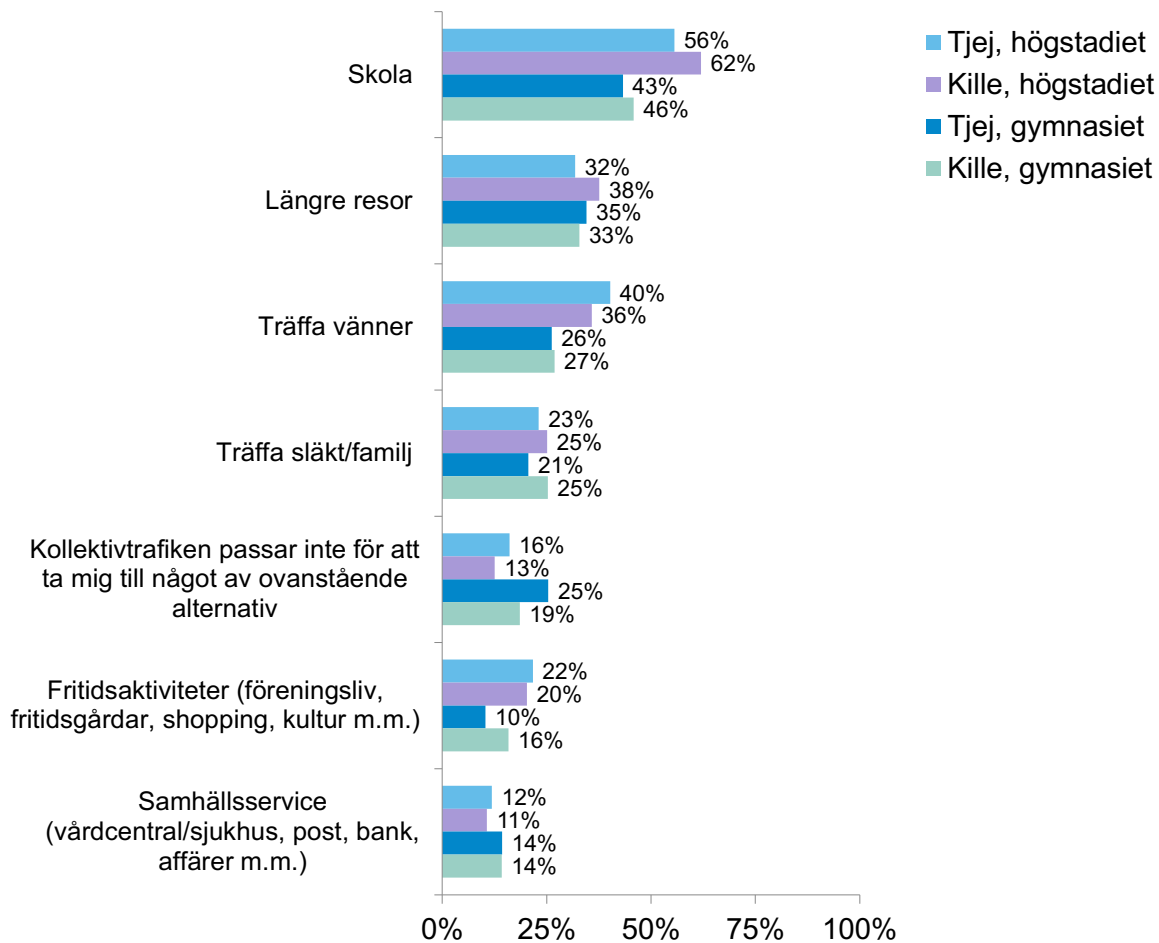
-Kille, gymnasiet

Kollektivtrafiken

I Dalarna ställdes även en regionspecifik fråga om huruvida kollektivtrafiken passar ungdomarnas behov av att ta sig till och från olika platser, se diagrammet nedan.

58 % av högstadieungdomarna i Mora anser att kollektivtrafiken passar deras behov av att ta sig till och från skolan. Andelen gymnasieungdomar som anser detsamma är lägre, totalt 44 %. Vad gäller övriga behov är andelarna generellt lägre.

Kollektivtrafiken passar mina behov att ta mig till och från:

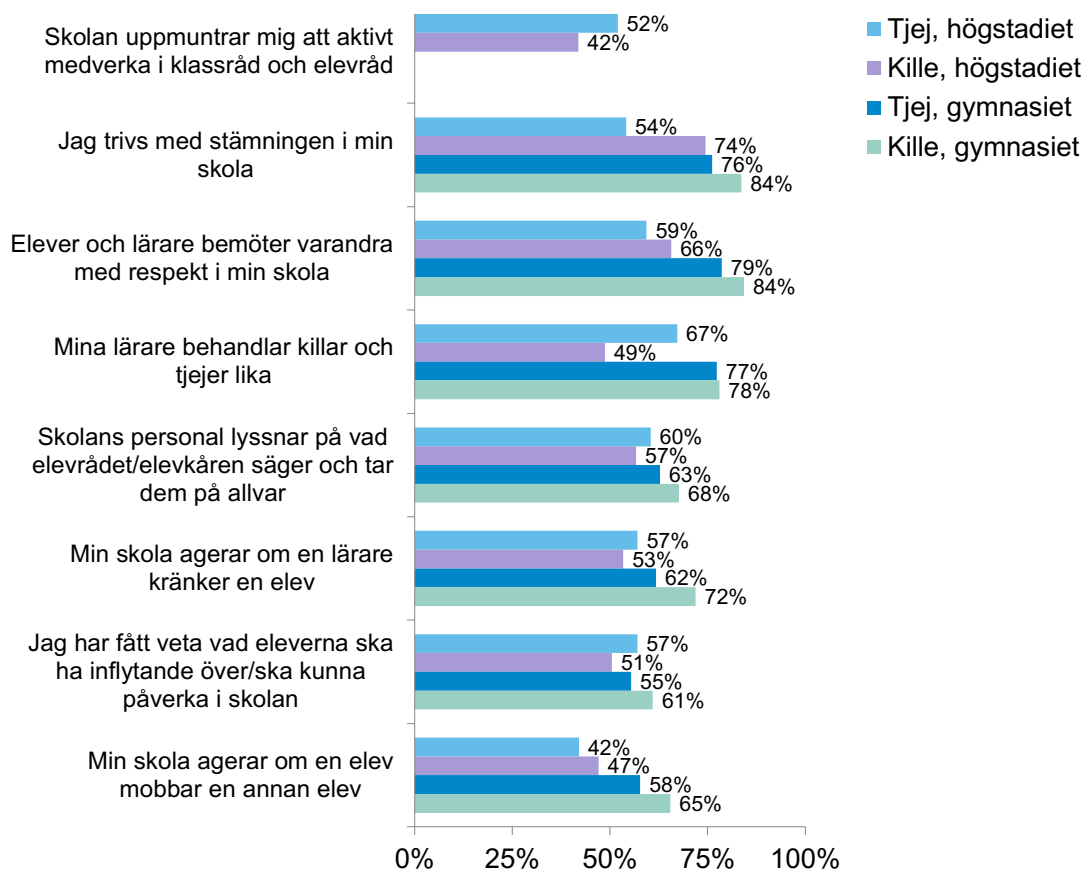

C. Skola

Trivsel och stämning

I diagrammet nedan redovisas andelen som instämmer helt eller till stor del i några påståenden som rör trivsel och stämning i skolan. Mellan 54-84 % av ungdomarna instämmer i att de trivs med stämningen på sin skola. I denna fråga finns en skillnad mellan åldersgrupperna. Elever i gymnasiet trivs bäst, medan högstadieungdomarna, framförallt tjejer, trivs i lägre grad. I samtliga påståenden har gymnasieungdomarna en högre andel instämmande än högstadieungdomarna.

Hur tycker du att det stämmer in på hur det är på din skola? *
Andel som svarat "stämmer helt" eller "stämmer till stor del"

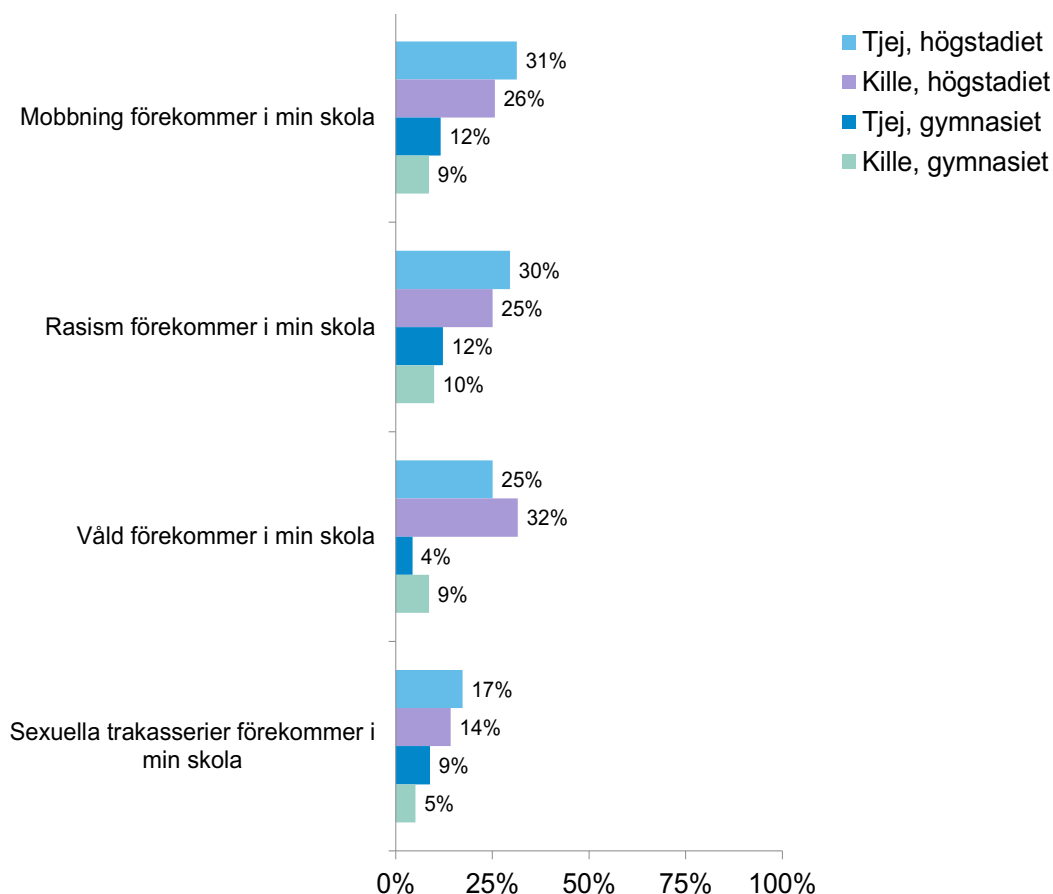
*OBS! Andelen som svarat 'vet ej' är bortplockad ur redovisningen ovan för att ge en mer rättvis bild av instämmandegraden.

Rasism, våld, trakasserier och mobbning

Ungdomarna fick även ta ställning till huruvida rasism, våld, mobbning eller sexuella trakasserier är problem som förekommer på skolan. En relativt hög andel av högstadieungdomarna, och framförallt tjejer, svarar att samtliga problem förekommer på deras skola. Exempelvis uppger 28 % av högstadieungdomarna att våld förekommer. Fler högstadiekillar än högstadietjejer uppger detta. Andelen högstadieungdomar som instämmer i att problemen förekommer är även högre i Mora jämfört med snittet i Dalarna. Gymnasieungdomarna uppger att dessa problem förekommer i mindre utsträckning än högstadieeleverna. Jämfört med regionsnittet är resultatet för gymnasieungdomarna liknande.

Över tid har det skett en negativ utveckling på högstadiet och andelen som svarar att flertalet problem förekommer har ökat sedan år 2018 och 2015. Bland gymnasieungdomar har upplevelsen av att problemen förekommer minskat inom samtliga områden sedan år 2018.

Hur tycker du att det stämmer in på hur det är på din skola? Andel som svarat "stämmer helt" eller "stämmer till stor del"

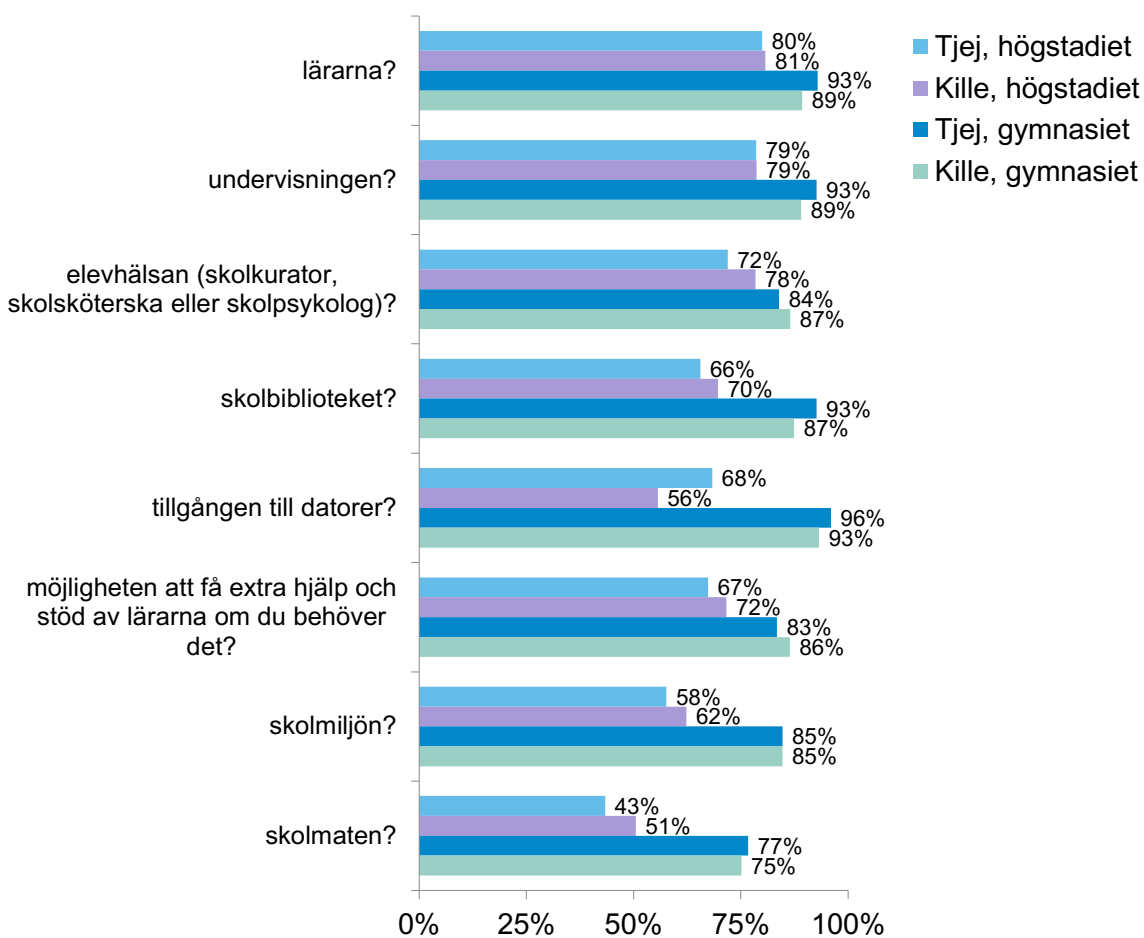
Åsikter om skolan

Lupp-enkäten innefattar även frågor om en rad centrala aspekter av ungdomarnas skolsituation, såsom skolbiblioteket, skolmiljön, skolmaten, undervisningen, lärarna, elevhälsovården, tillgången till datorer samt möjligheten att få extra hjälp och stöd.

I diagrammet nedan framgår att en hög andel både i högstadiet och gymnasiet är nöjda med lärare, undervisning och elevhälsan. När det kommer till skolmaten och skolmiljön är nöjdheten lägre, främst bland högstadieungdomar. Även vad gäller övriga aspekter om skolan syns en högre nöjdhet bland gymnasieungdomarna än högstadieungdomarna.

I flera av dessa frågor ligger nöjdheten på samma nivå som år 2018 för högstadiet. Nöjdheten har dock ökat något gällande skolbiblioteket och skolmaten och minskat något gällande tillgången till datorer. För gymnasiet är resultatet likt tidigare år, men nöjdheten gällande skolmaten och skolbiblioteket har ökat något.

Nu kommer några frågor om din skola. Vad tycker du om... Andel som svarat "mycket bra" eller "ganska bra"

Elevinflytande

Lupp-enkäten innehåller ett antal frågor som rör elevinflytande. Ungdomarna svarade på frågor om hur mycket de skulle vilja vara med och bestämma i skolan och hur mycket de anser att de får vara med och bestämma i dagsläget. Nedan sammanfattas några övergripande punkter utifrån de frågorna.

- Andelen unga som vill påverka skolan i Mora är hög både i högstadiet och gymnasiet.
- Fördelningen mellan killar och tjejer som vill vara med och påverka i skolan är relativt jämn i flera frågor, men i många frågor vill tjejer i högre grad än killar vara med och påverka.
- Det område där flest ungdomar upplever att de får vara med och bestämma är hur de ska arbeta i skolan. Det område där lägst andel upplever sig få vara med och bestämma är skolmaten. Detta gäller både i högstadiet och på gymnasiet.
- Andelen högstadieungdomar som upplever att de får vara med och bestämma om olika saker i skolan har ökat i flera frågor sedan år 2018, främst gällande skolmiljön (inne och ute), maten och schemat. Bland gymnasieungdomarna är synen på inflytande i skolan mer stabil över tid men även här har det upplevda inflytande ökat något.

”Är inte så insatt men jag tror att om man hade vetat om vilka beslut kommunen gör osv så hade man velat ändra något”

. Tjej i gymnasiet svarar på frågan om vad Mora borde veta för att göra kommunen bättre för unga

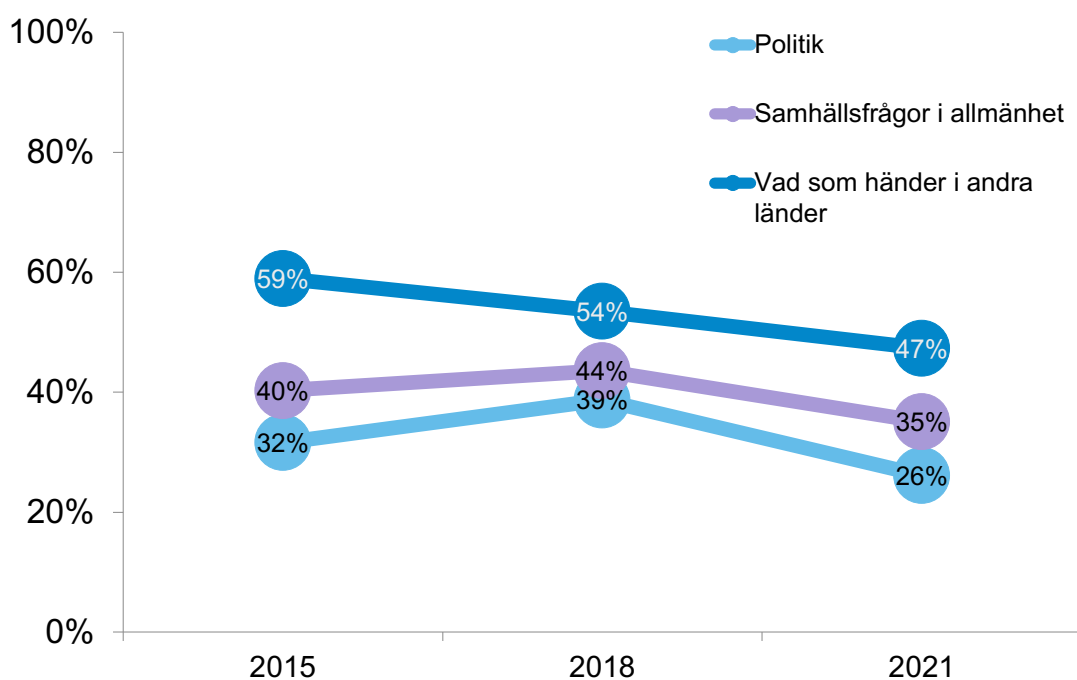
D. Politik och samhälle

Intresse för olika frågor

Ungdomarna i Mora svarade på frågor om hur intresserade de är av politik, samhällsfrågor i allmänhet och vad som händer i andra länder, se diagrammet nedan.

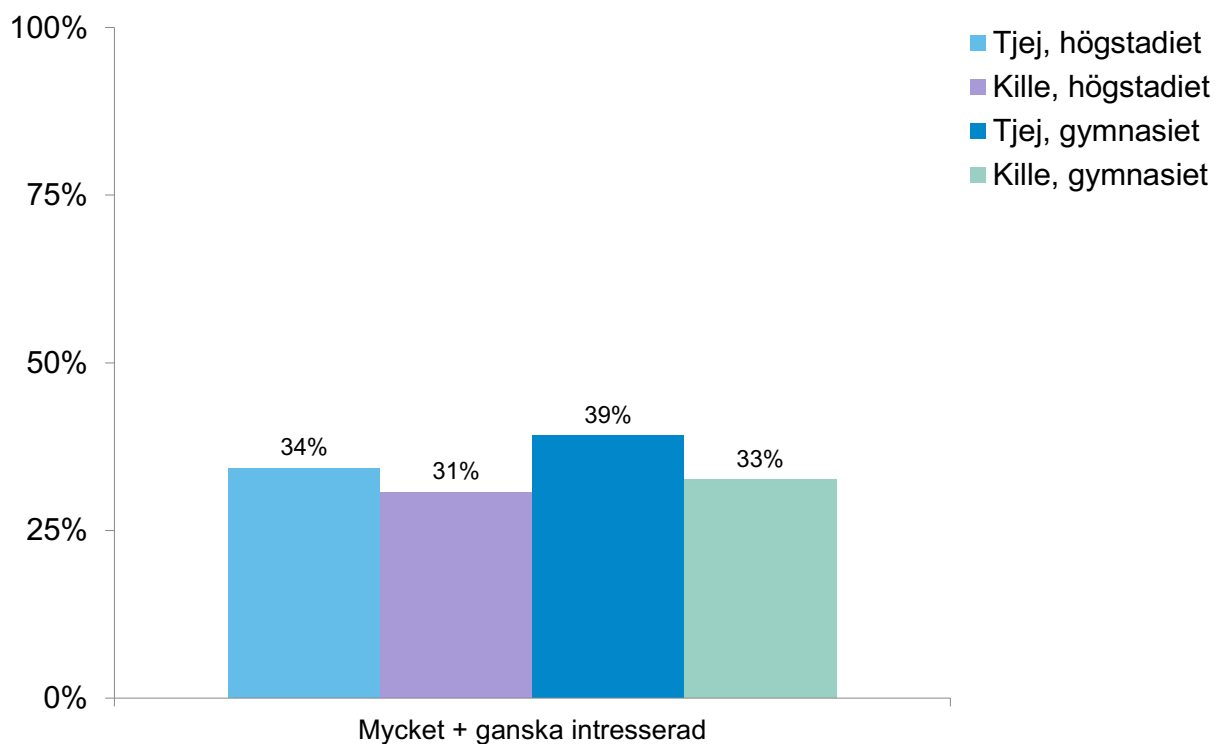
Det framgår att intresset för alla tre frågor har minskat från år 2018.

Andelen som är mycket eller ganska intresserade av följande: Jämförelse över tid

I Dalarnas Lupp-enkät ställdes även en regional fråga om intresse för frågor som rör klimat och miljö. Tjejer svarar i något högre grad än killar att de är intresserade av dessa frågor. Gymnasietjejer uppger i högst grad att de är intresserade av frågor som rör klimat och miljö.

När det gäller frågor som rör klimat och miljö är jag:

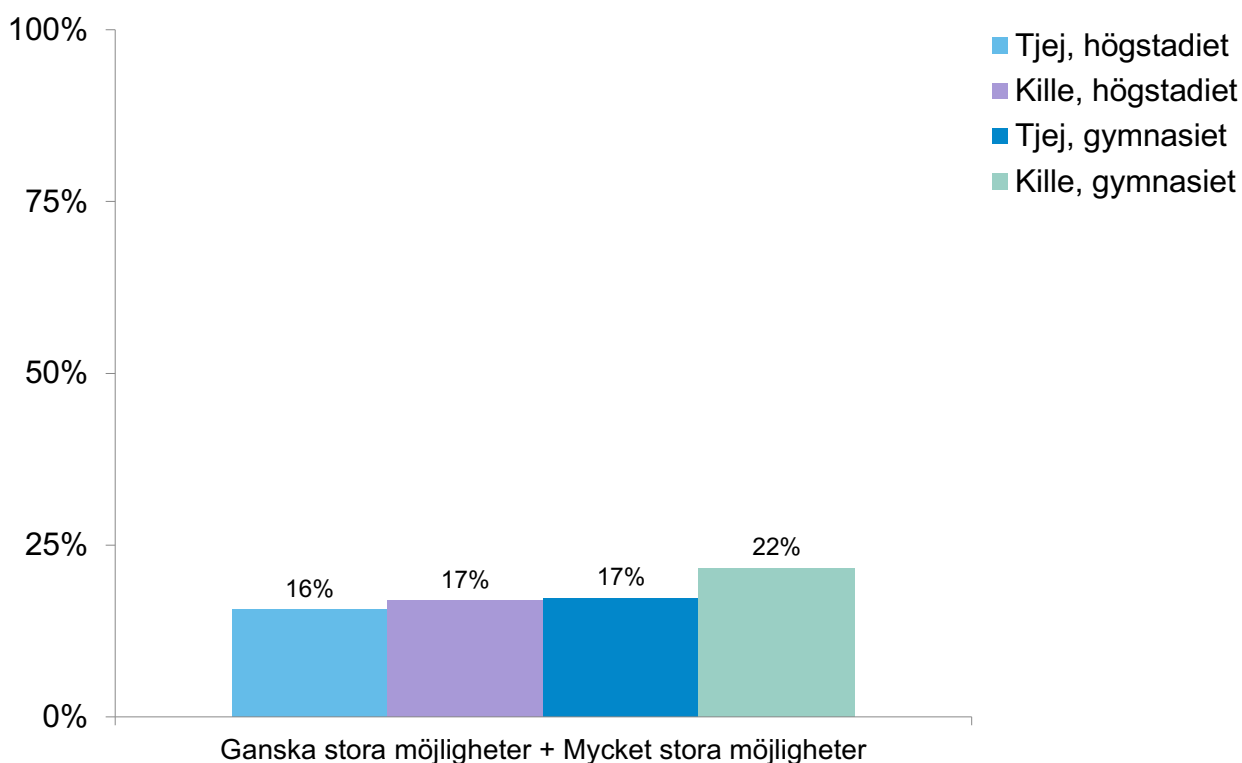
Möjligheter att påverka

Killar på gymnasiet i Mora ser något mer positivt än övriga på sina möjligheter att föra fram sina åsikter till dem som bestämmer i kommunen. 45 % av högstadieungdomarna och 53 % av gymnasieungdomarna svarar "vet ej" på denna fråga, vilket är bra att vara medveten om när man läser diagrammet.

Resultatet för Mora är likt regionsnittet i denna fråga, .

Andelen killar som ser sig ha mycket eller ganska stora möjligheter att påverka har minskat sedan år 2018. Andelen tjejer som ser sig ha möjligheter att påverka är däremot ungefär densamma.

Vilka möjligheter har du att föra fram dina åsikter till dem som bestämmer i kommunen? Andel som svarat "mycket stora" eller "ganska stora" möjligheter

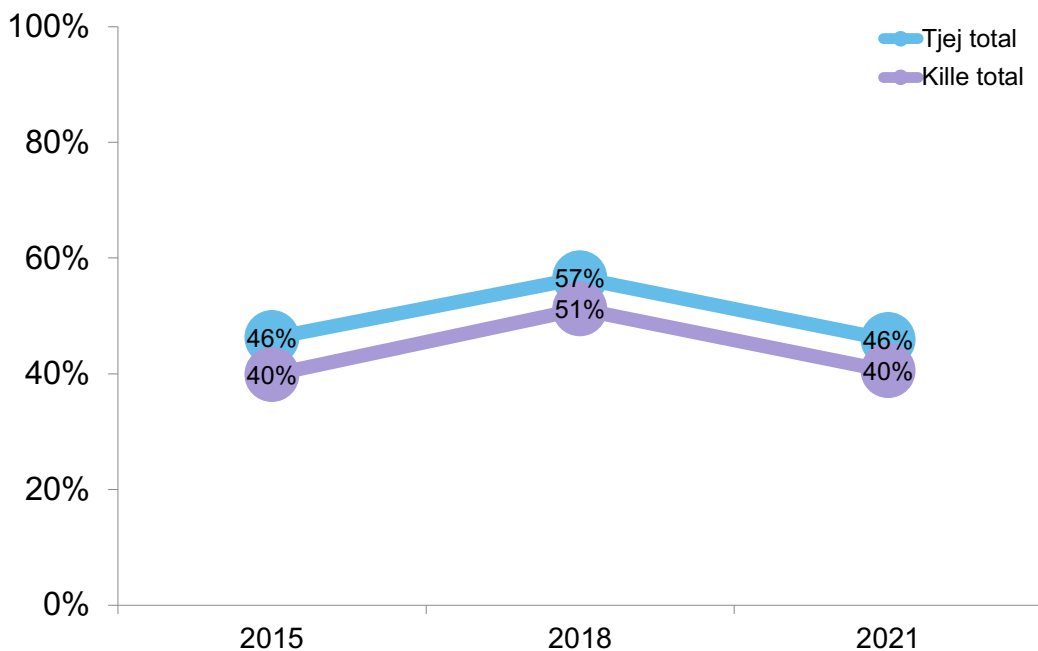

Vill vara med och påverka

Ungdomarna svarade på en fråga om huruvida de vill vara med och påverka i frågor i kommunen. Andelen killar och tjejer som vill påverka i kommunen har minskat sedan år 2018 men är på en liknande nivå som år 2015.

Högstadieungdomarna i Mora vill vara med och påverka vad som händer i kommunen i liknande utsträckning som snittet för Dalarna. Gymnasieungdomarna i Mora vill däremot vara med och påverka i högre grad än snittet.

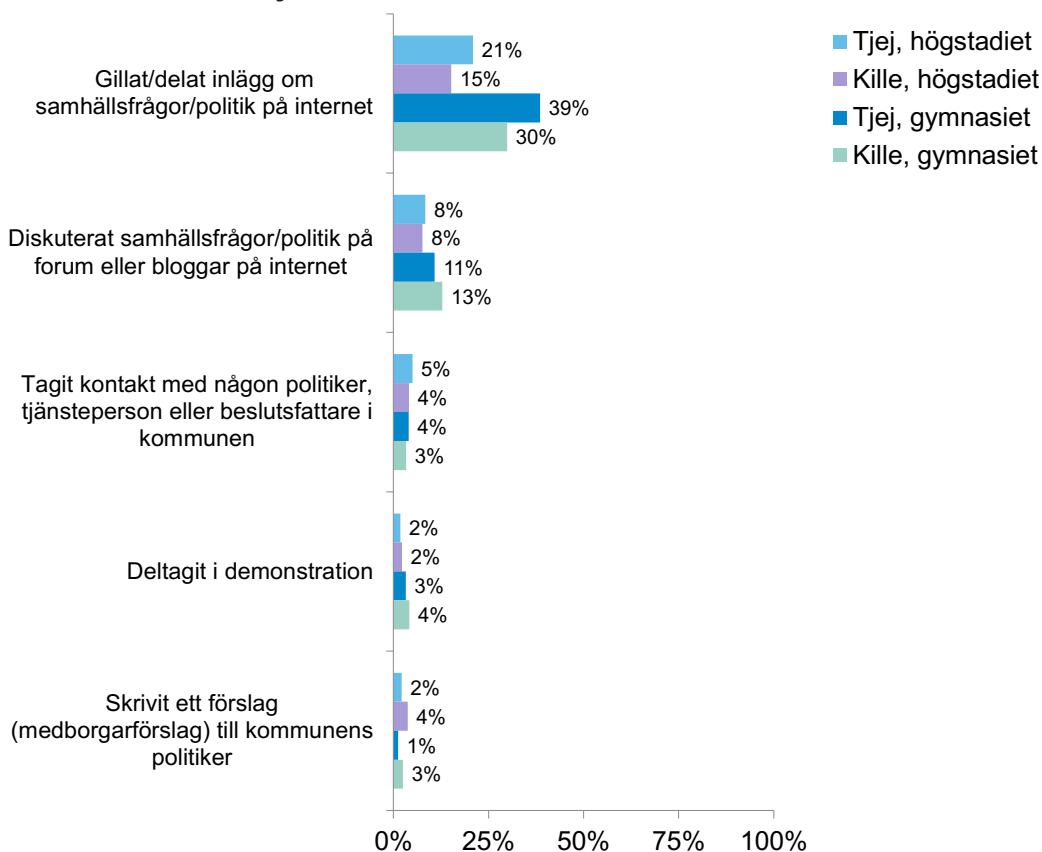
Andel som vill påverka i kommunen: Jämförelse över tid

Aktivt samhällsengagemang

Störst andel av ungdomarna har gillat eller delat ett inlägg om samhällsfrågor eller politik på internet, se diagrammet nedan. Vidare svarar 11-13 % av gymnasieungdomarna att de diskuterat samhällsfrågor/politik på internet. Motsvarande andel bland högstadieungdomarna är 8 %. De andra handlingarna är klart mindre vanliga.

Under de senaste 12 månaderna, har du gjort något av följande? Andel som svarat "ja"

Vad vill du påverka?

Ungdomarna som svarade att de vill påverka kunde även i fritext ta upp vilken typ av frågor de skulle vilja påverka. Många kommenterar sådant som rör skolan, till exempel skolsystemet, organiseringen av skolan, skolmaten och mängden läxor/prov. Många vill påverka fritidsaktiviteter och utbudet i Mora. Busstider och busskurer nämns också av flera. Det finns också några som kommenterar att de tycker att ungdomar borde ha mer inflytande i allmänhet. Viljan att påverka parkeringar, jämställdhet, strategier för att minska våld och kränkningar i samhället nämns också. Ytterligare saker som nämns av enstaka unga är bland annat bensinpriserna, infrastruktur, fördelning av budget och idrottsarenor i kommunen.

"Epa parkering så folk slipper bli sura på oss när vi existerar."

– Kille, gymnasiet

"Hur det ser ut på fritiden med aktiviteter, jag tycker verkligen Mora borde satsa mer på oss som inte är sportintresserade. Jag förstår att ni inte kommer tjäna lika mycket pengar på oss som inte sportar, men inte vill ni väl att vi ska bli hemmasittare"

–Tjej, gymnasiet

"Mycket mer fritid och saker att göra och bättre skolmat"

– Kille, högstadiet

"Jag vill påverka de rådande busstiderna, så som att fler bussar ska gå under kväll och natt. Bussen ska nå fler busskurer under morgonen"

–Tjej, högstadiet

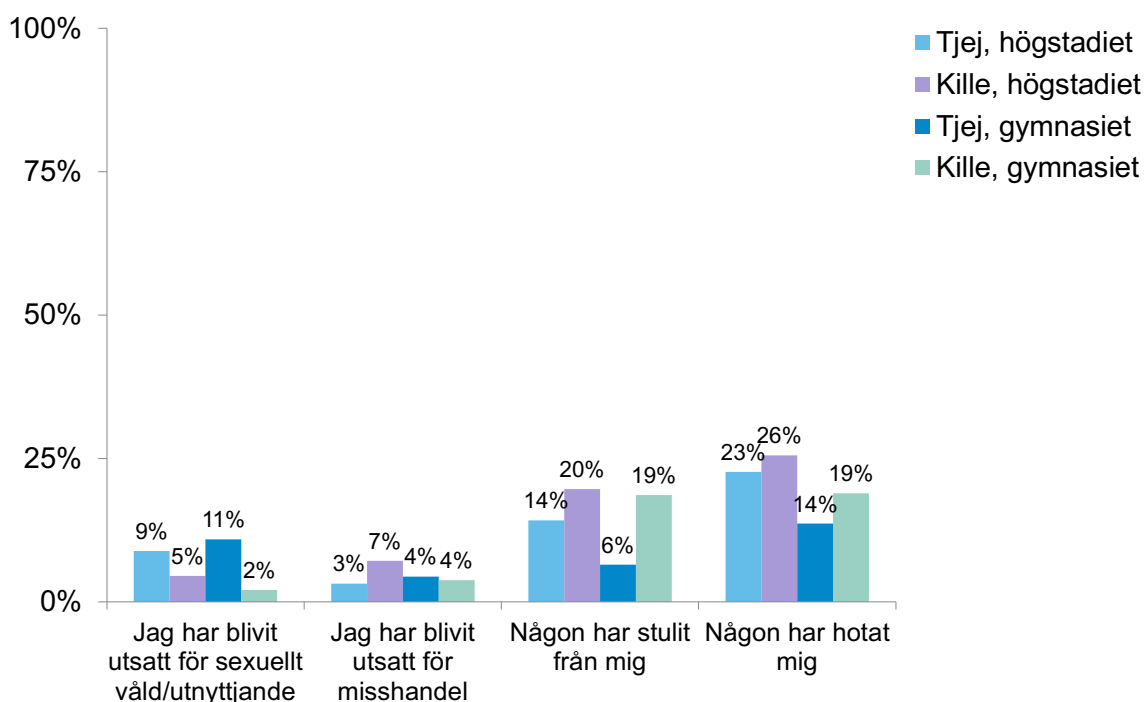
E. Trygghet

Utsatthet för brott och otrygga situationer

I enkäten ställdes en fråga om man har blivit utsatt för någon otrygg situation de senaste sex månaderna. Störst andel av de som svarar ja, svarar att de har utsatts för hot och stöld. Det gäller särskilt bland högstadieungdomarna och gymnasiekillarna. Det finns skillnader mellan könen. Gymnasiekillarna svarar i högre grad än gymnasietjejerna att de utsatts för hot och stöld. Tjejer, både i högstadiet och gymnasiet, svarar i högre grad än killarna att de utsatts för sexuellt våld/utnyttjande.

Högstadieungdomarna i Mora har utsatts för hot i högre grad än regionsnittet. I övrigt ligger resultatet på ungefär samma nivå som snittet för både högstadiet och gymnasiet. Jämfört med år 2018 är andelen killar och tjejer som utsatts för flera av de olika brotten på en liknande nivå i år.

Nu vill vi att du tänker tillbaka på de senaste sex månaderna. Har något av detta hänt dig? Andel som svarat "ja"

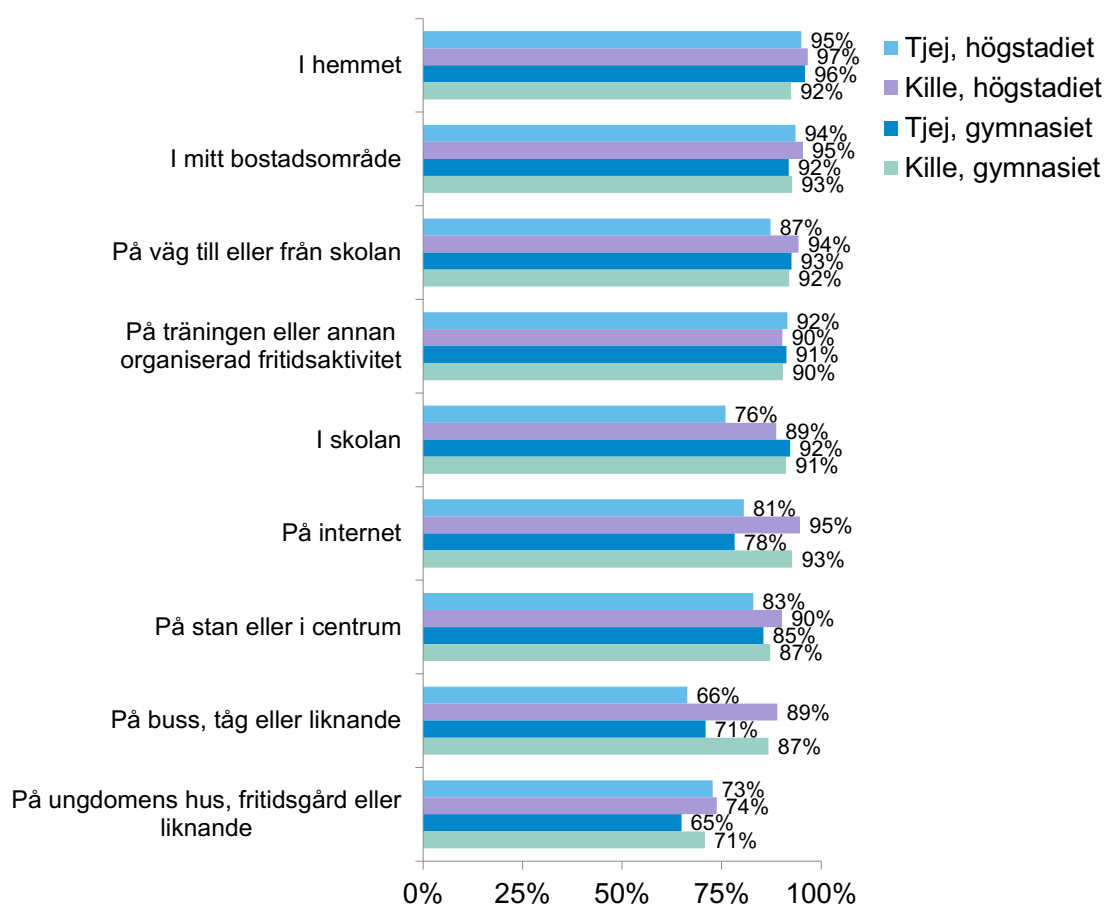
Trygghet

Ungdomarna fick svara på en fråga om hur trygga de upplever att de är på olika fysiska platser i kommunen och på internet. En stor andel svarar att de alltid eller oftast är trygga hemma, på träningen/sin fritidsaktivitet, i bostadsområdet, och på väg till eller från skolan. Bland tjejer är tryggheten lägre i kollektivtrafiken och på internet än bland killar. Högstadietjejer känner sig mindre trygga i skolan än övriga grupper. I jämförelse med regionsnittet känner ungdomarna i Mora sig mer trygga på stan och mindre trygga på fritidsgårdar/ungdomens hus. Högstadieungdomarna i Mora känner sig något mindre trygga i skolan jämfört med regionsnittet.

Sedan år 2018 har andelen tjejer som känner sig trygga på fritidsgårdar eller ungdomens hus ökat något medan andelen trygga tjejer i kollektivtrafiken har minskat. Skillnaderna är dock små. Killar känner sig ungefär lika trygga på samtliga platser som vid föregående Lupp-undersökningar.

Hur ofta känner du dig trygg på följande ställen?*

Andel som svarat att de "alltid" eller "oftast" är trygga

*Siffrorna i diagrammet och tabellen ovan visar endast de som svarat på frågan, d.v.s. svarsalternativet "ej aktuellt" är borträknat. Andelen som svarat "ej aktuellt" på fritidsgårdsalternativet varierar mellan 62-77 %. Andelen som svarat "ej aktuellt" på träning/fritidsaktivitet varierar mellan 19-25 %.

Mobbning och trakasserier

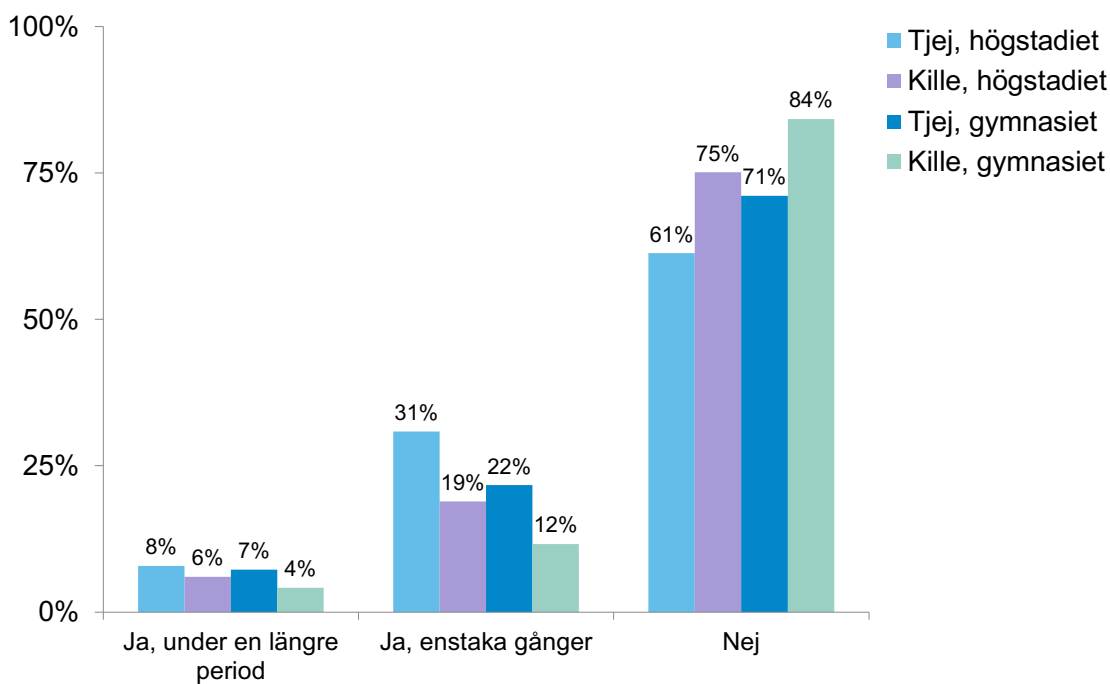
I denna del redovisas frågor som rör utsatthet för mobbning och trakasserier.

En hög andel av tjejerna i både högstadiet och gymnasiet samt högstadiekillarna svarar att de utsatts för mobbning under en längre period eller enstaka gånger. Killarna i gymnasiet svarar i lägst grad att de blivit utsatta. Högstadieungdomarna i Mora har utsatts för mobbning i något högre grad jämfört med snittet i Dalarna. Gymnasieungdomarna i Mora har utsatts för mobbning i liknande grad som regionsnittet.

Jämfört med 2018 har andelen killar som utsatts för mobbning ökat något. Andelen tjejer ligger däremot på en liknande nivå som år 2018.

Majoriteten av unga i Mora som utsatts för mobbning har svarat att det skett i skolan (62-72 %). 42 % av tjejerna och 30 % av killarna har utsatts på internet/mobilen.

Under de senaste sex månaderna, har du blivit mobbad, trakasserad eller utfryst?

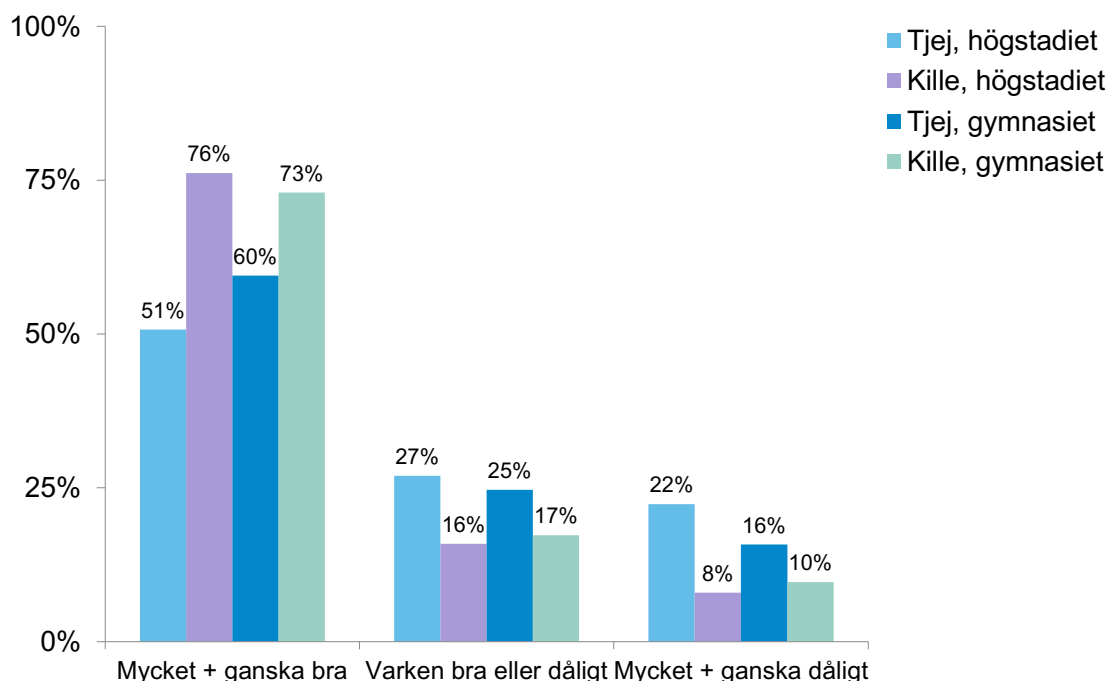
F. Hälsa

Självskattad hälsa

Andelen som svarar att de mår mycket eller ganska bra i Mora är lägre bland tjejer än bland killar. Högstadietjjeerna svarar både i lägst grad att de mår mycket/ganska bra, och i högst grad att de mår mycket/ganska dåligt.

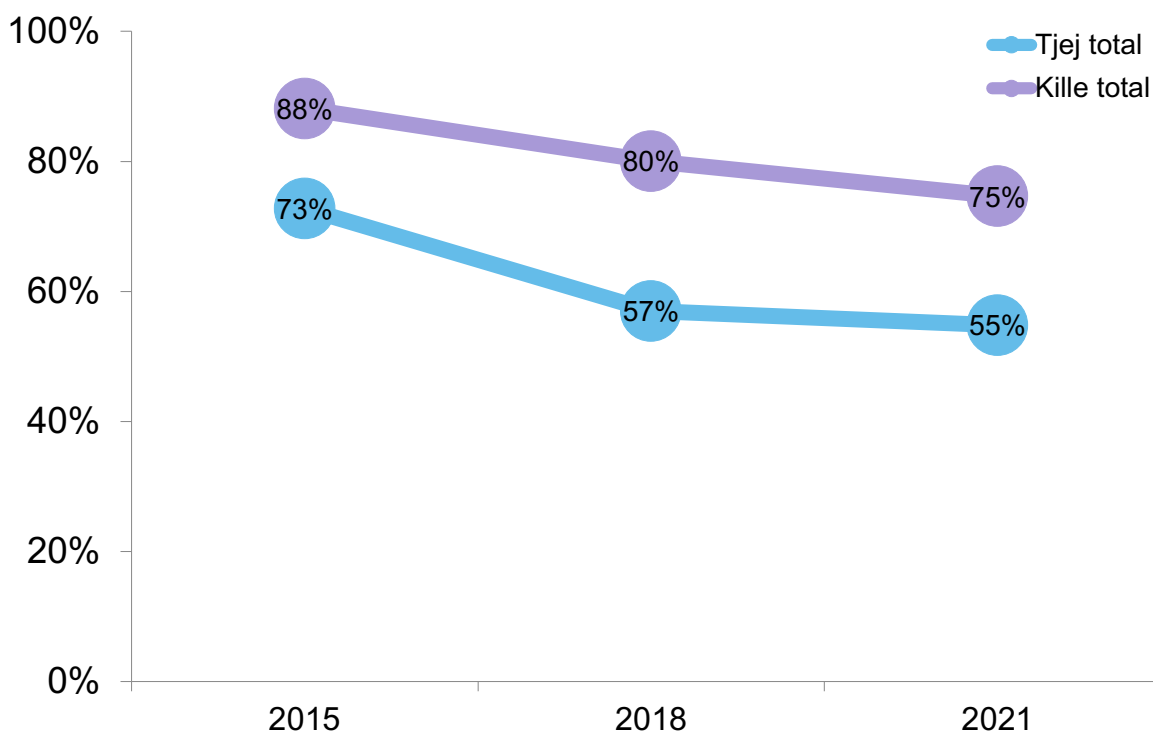
Vid en jämförelse med regionsnittet framgår det att ungdomarna i Mora bedömer sin hälsa som bra eller mycket bra i liknande grad som i Dalarnas snitt.

Under de senaste sex månaderna, hur bedömer du din hälsa, hur du mår eller känner dig?

Över tid kan vi se att andelen killar som mår bra har minskat, se diagrammet nedan. Andelen tjejer som mår bra är lägre än år 2015 men på en liknande nivå som år 2018. Könsskillnaden i frågan har därmed minskat något.

Andel som bedömer sin hälsa som mycket eller ganska bra: Jämförelse över tid

Psykiska och somatiska besvär

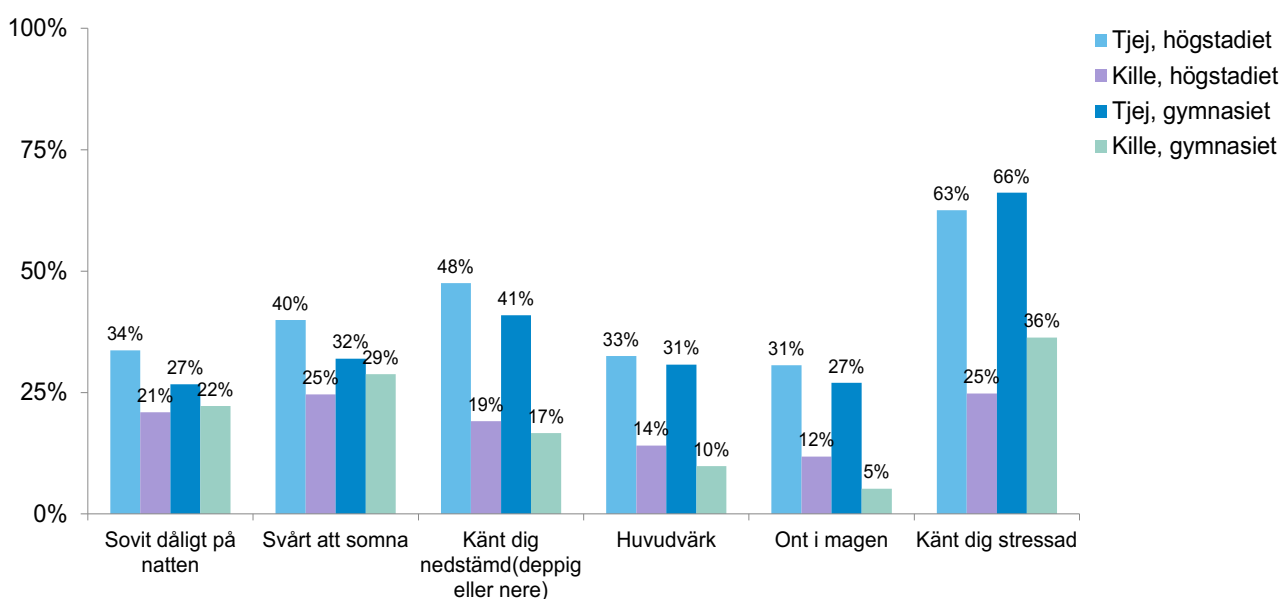
I diagrammet på följande sida redovisas andelen ungdomar som har psykiska och somatiska besvär regelbundet, det vill säga flera gånger i veckan eller oftare. Samtliga besvär upplevs i högre grad av tjejer än av killar. En stor andel av tjejerna, 63 % av högstadietjejerna och 66 % av gymnasietjejerna, svarar att de stressar flera gånger i veckan eller oftare. Andelen killar som gör detsamma är 25 % i högstadiet och 36 % i gymnasiet.

Vad gäller nedstämdhet är det 41 % av gymnasietjejerna och 48 % av högstadietjejerna som svarar att de är nedstämda/deppiga flera gånger i veckan eller oftare. Bland killarna svarar 17-19 % detsamma.

Andelen ungdomar i Mora som upplever psykosomatiska besvär ligger på en liknande nivå som regionsnittet avseende de flesta besvärerna.

Andelen tjejer som upplever besvär är på liknande nivåer som år 2018. Andelen med huvudvärk och ont i magen har ökat något. Vid en jämförelse med år 2015 har dock samtliga besvär ökat. Andelen killar som upplever besvär är också lika som tidigare år. Andelen killar som sover dåligt på natten har minskat något sedan år 2018, skillnaderna är dock små. Jämfört med år 2015 har flera besvär ökat även bland killar, främst nedstämdhet.

Hur ofta har du haft följande besvär under de senaste sex månaderna? Andel som svarat "flera gånger i veckan" eller oftare

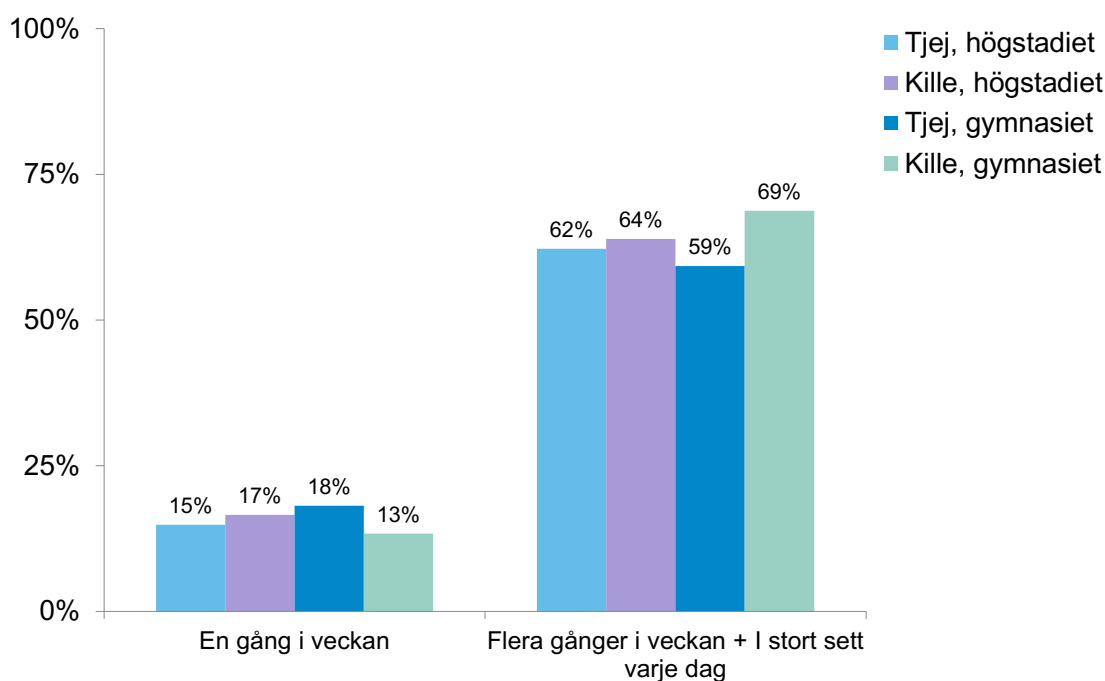
Träning och motion

Fysisk aktivitet är relaterad både till fysisk och psykisk hälsa. Vad som framgår i diagrammet nedan är att 62-64 % av högstadieungdomarna och 59-69 % av gymnasieungdomarna i Mora svarar att de tränar flera gånger i veckan eller oftare. Andelen är högst bland killar i gymnasiet och lägst bland tjejer i gymnasiet.

I jämförelse med regionsnittet, se tabellen längst ner, framkommer att resultatet ligger på en liknande nivå i Mora. Gymnasieungdomar i Mora tränar dock i högre grad flera gånger i veckan.

Andelen som tränar minst en gång i veckan har minskat något över tid bland både tjejer och killar. Minskningen är störst bland tjejerna.

Hur ofta brukar du träna så att du blir andfådd eller svettas? Andel som svarat "en gång i veckan" eller oftare

Andel som tränar en gång i veckan eller oftare: Jämförelse med snittet i Dalarna

	Mora högstadiet	Dalarna högstadiet	Mora gymnasiet	Dalarna gymnasiet
En gång i veckan	16%	18%	16%	18%
Flera gånger i veckan + I stort sett varje dag	64%	64%	64%	55%

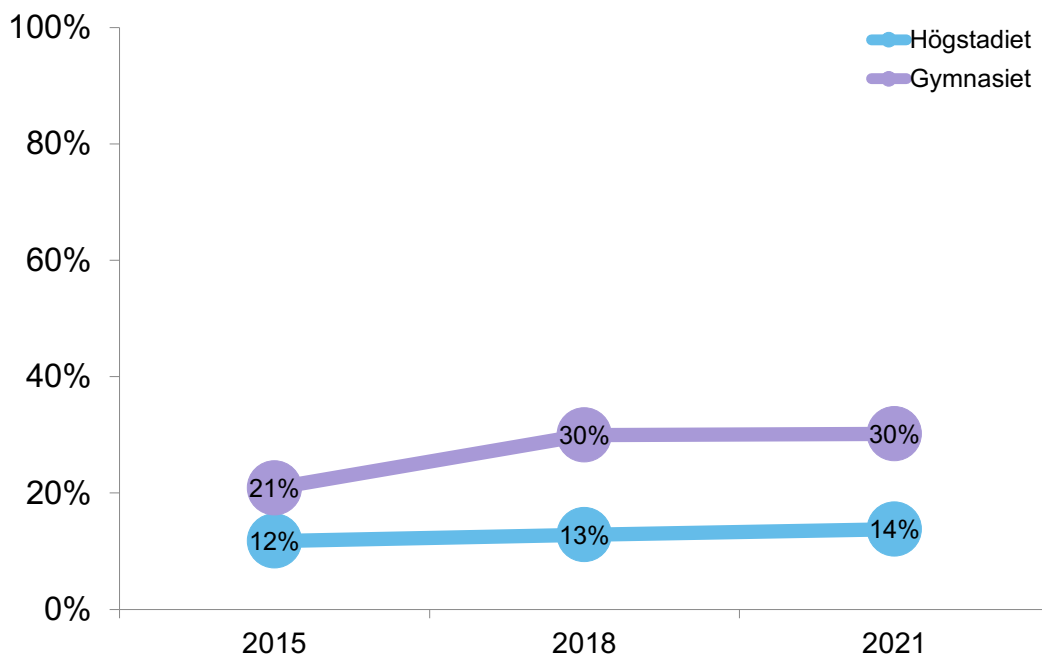
G. Arbete

Extrajobb och sommarjobb

14 % av högstadieungdomarna och 30 % av gymnasieungdomarna i Mora har ett extrajobb, och ungefär hälften svarar att de skulle vilja ha ett extrajobb. Andelen med extrajobb är på ungefär samma nivå bland ungdomarna i Mora som i resten av Dalarna.

Jämfört med 2018 har inga större förändringar skett. Andelen gymnasieungdomar med extrajobb har däremot ökat sedan år 2015, se diagrammet nedan.

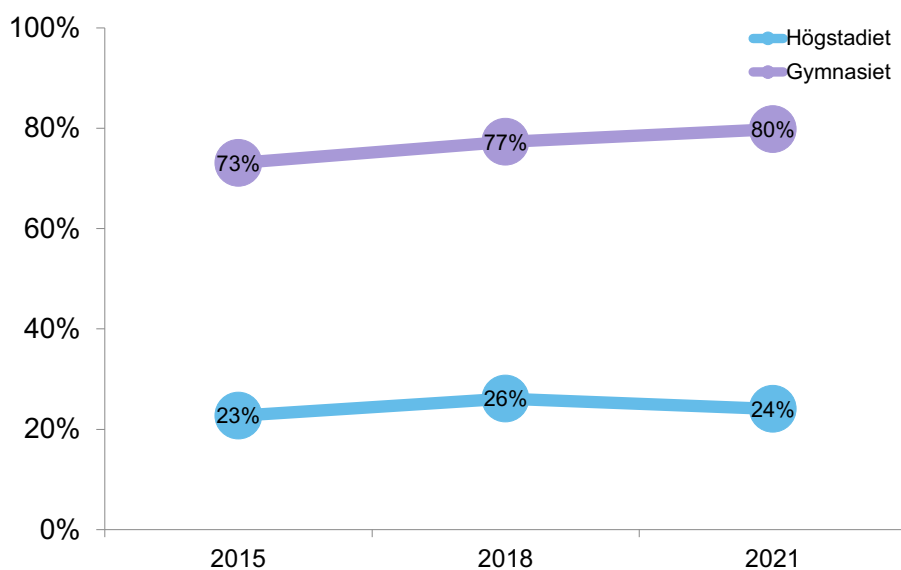
Andel med extrajobb just nu: Jämförelse över tid

Andelen högstadieungdomar som har haft ett sommarjobb den senaste sommaren är 24 %. Detta är ungefär som regionsnittet för Dalarna, och ligger även på en liknande nivå som år 2015 och år 2018 i Mora. Andelen gymnasieungdomar som hade ett sommarjobb i somras 80 %. Detta är även högre än snittet för Dalarna. Andelen gymnasieungdomar med sommarjobb är på en liknande nivå som år 2018 men har ökat sedan år 2015.

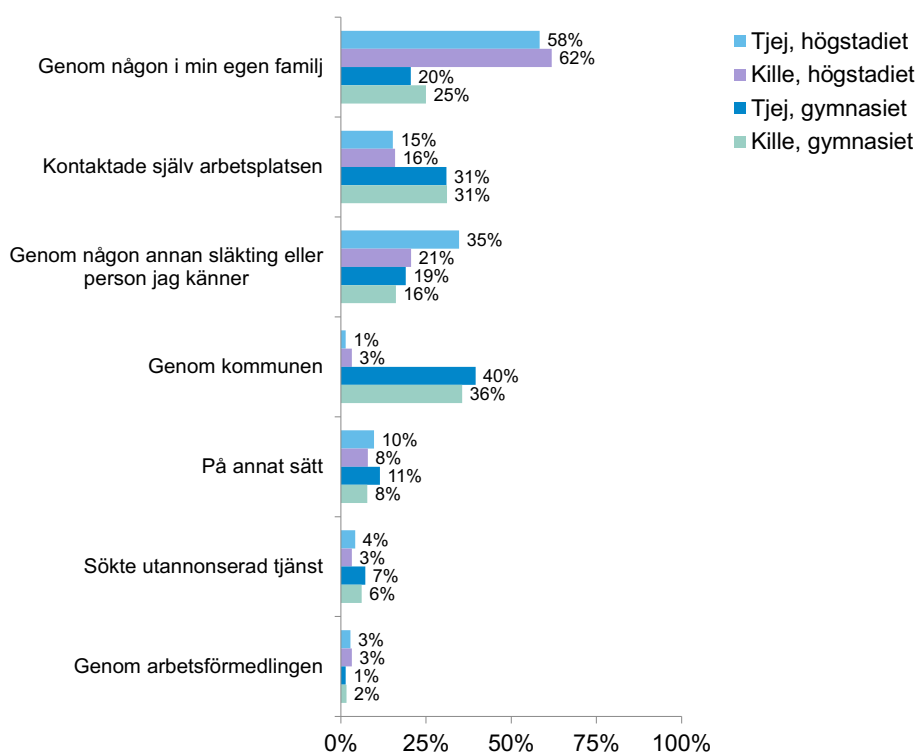
Det vanligaste sättet att få ett sommarjobb bland högstadieungdomarna är att få det genom någon i den egna familjen. Det vanligaste svaret bland gymnasieungdomarna är att man fått jobbet genom kommunen eller genom att själv kontakta arbetsplatsen.

Andel med sommarjobb den senaste sommaren: Jämförelse över tid

Hur fick du ditt sommarjobb?

Besvarades endast av de som hade ett sommarjobb i somras

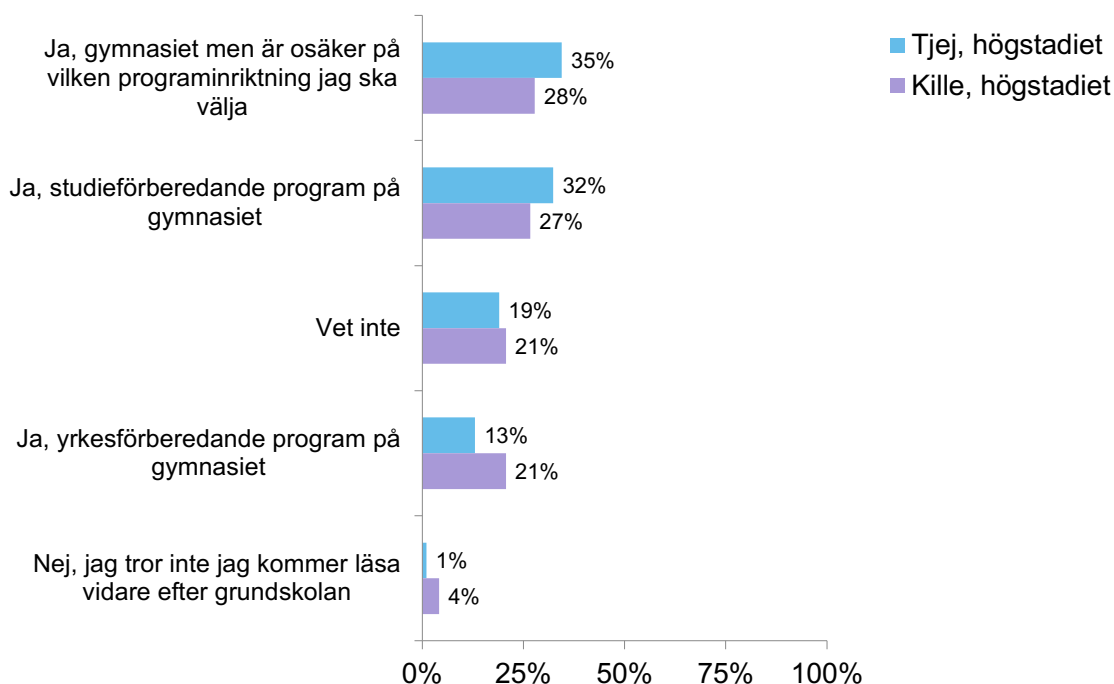

H. Framtid

Vidare studier

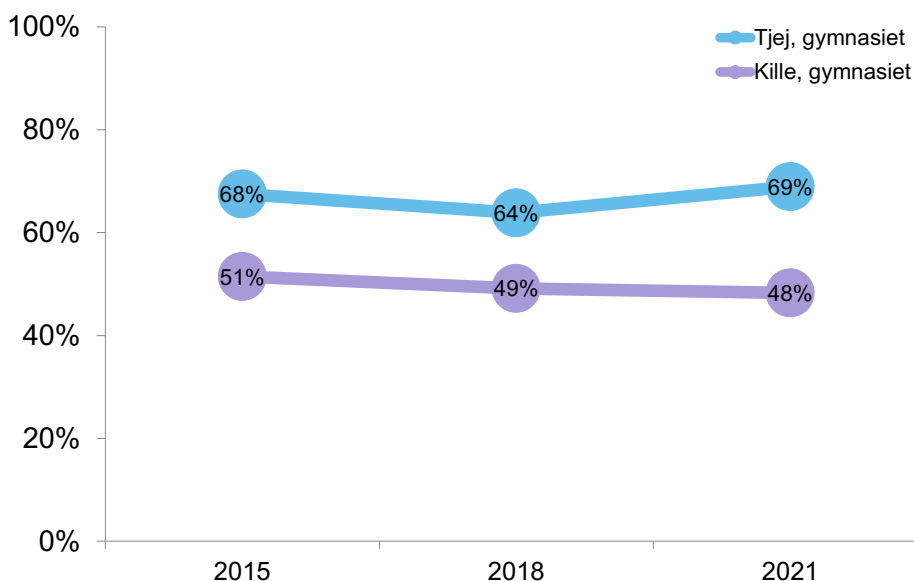
En stor majoritet av högstadieungdomarna svarar att de tror att de kommer läsa vidare på gymnasiet, direkt eller senare. 21 % av killarna och 19 % av tjejerna vet inte om de kommer läsa vidare efter grundskolan.

H1b. Tror du att du kommer läsa vidare efter grundskolan (direkt eller senare)?

69 % av gymnasietjejerna och 48 % av gymnasiekillarna svarar att de tror att de kommer att läsa vidare efter gymnasiet, direkt eller senare. 25 % av gymnasiekillarna svarar att de inte kommer att läsa vidare efter gymnasiet.

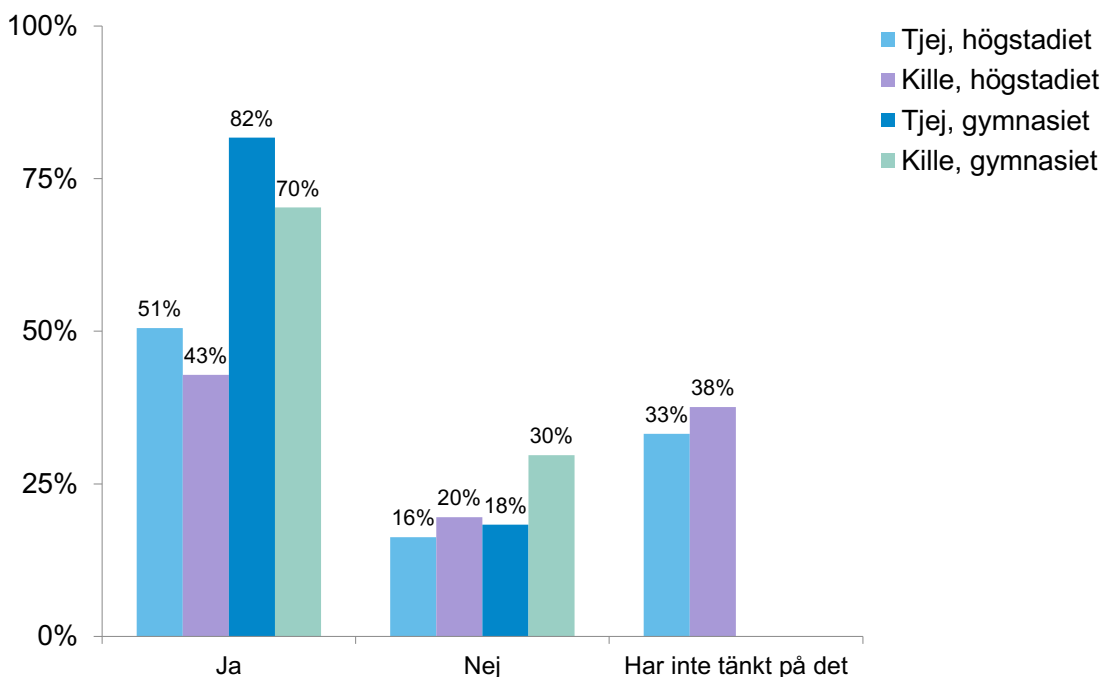
Tror du att du kommer läsa vidare? Jämförelse över tid

Flytta eller stanna i kommunen

Andelen ungdomar som tror att de kommer att flytta från Mora är högst bland gymnasieeleverna, 76 %. 47 % av högstadieungdomarna tror att de kommer att flytta. Fler tjejer än killar i både högstadiet och på gymnasiet tror att de kommer flytta från kommunen. Över tid är andelen som tror att de kommer flytta på en liknande nivå som tidigare års resultat.

Tror du att du kommer att flytta från kommunen där du bor?

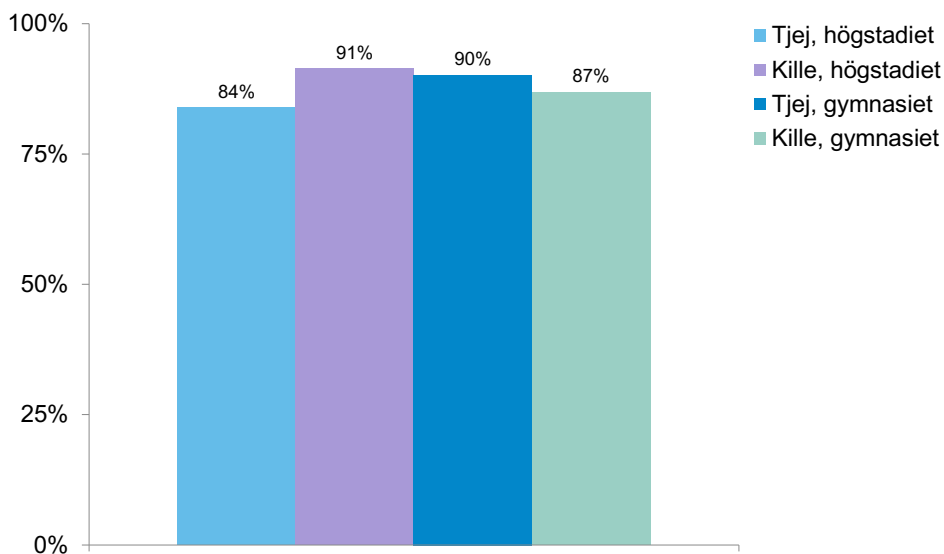

Framtid

88 %, av högstadieungdomarna och 89 % av gymnasieungdomarna i Mora svarar att de ser mycket eller ganska positivt på framtiden. Resultatet ligger på en liknande nivå som regionsnittet för Dalarna. Andelen ungdomar i Mora med en positiv framtidssyn har minskat bland både tjejer och killar från år 2015, men ligger på ungefär detsamma som år 2018.

Hur ser du på framtiden?

Andel som svarat ganska positivt och mycket positivt

Hur ser du på framtiden? Andel mycket + ganska positivt. Jämförelse över tid

